

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Vo pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Warečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspeditija, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemži nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 206.

V Ljubljani, v torek 9. septembra 1890.

Letnik XVIII.

Nov udarec na slovensko šolstvo.

Bliža se zopet pričetek novega šolskega leta in šola zopet vzbuja večjo našo pozornost. Za Slovence bo letošnji šolski začetek žalosten; edino nižjo gimnazijo, ki so jo imeli Gorenjci, izpihnilo bodo dne 15. sept. luč življenja. Nevolja proti tej ministerski naredbi ni med Slovenci nikdar potihnila, a dosegla je svoj vrhunec zadnji čas, ko smo čitali, da je glasoviti Gautschev ukaz gledé na srednje šole večinoma razveljavljen, da se na Češkem, v Steyru, Roveredu itd. zopet uvajajo opuščeni razredi, le gimnazija v Krauju ni milosti našla pri zeleni mizi.

Nekako odškodnino je Slovincem hotel dati minister z novo nižjo gimnazijo v Ljubljani, a ta pridobitev je le na papirji, zakaj dve gimnaziji v Ljubljani ne bodeti šteli mnogo več učencev, kakor doslej sama višja gimnazija. Tudi na Kočevskem so se šolske razmere čudno zasuknile; ne vidimo sicer za kulise, a toliko lahko rečemo, da ne na korist ondotnim Slovincem. Obilo posla čaka slovenskih poslancev na Dunaju gledé na naše šolstvo; mnogo truda nas bo še stalo, predno dospemo do slovenske šole, vzlasti ker se našim naporom tako zlobno ustavljajo naši nasprotniki. Do sedaj so kričali, da nimamo književnega jezika, da nam ne dostaje šolskih knjig; ko smo se z najpotrebnejšim v tem oziru oskrbeli, treščili med nas kakor bomba, neosnovano sumničenje nemško, da so naše šole premalo lojalne, da se v njih premalo goji domača avstrijska zgodovina in premalo vzbuja patrijotizem.

Graška „Tagespost“ je namreč objavila razglas predsednika okrajnih šolskih svetov v Mariboru, Slov. Bistrici in Št. Lenartu, namest. svetnika barona Heina, ki ga je bajé razposlal šolskim vodstvom.

Famozni razglas slóve: „Opažalo se je, da so mnogi v c. in kr. vojaške šole vsprejeti dečki, ki so se šolali na ljudskih šolah z nenemškim učnim jezikom, kazali silno nevednost o najvažnejših do-

godkih avstrijsko-ogerske monarhije in presvetle vladarske rodbine. Ukazuje se torej šolskim oblastvom, da se z vso gorečnostjo poprimejo svoje dolžnosti: šolsko mladino vzgojevati v patrijotičnem duhu, in da z vso strogostjo in natančnostjo gledajo na to, da se v polni meri na njih šolah ozira na učni načrt, ki določuje zgodovinski pouk o avstrijskem cesarstvu in njega presvetli dinastiji.“

Pred vsem konstatujemo, da se nam tak razglas v naših razmerah zdi skoro nemogoč. Mi poznamo šolske knjige na ljudskih šolah in skoro vsak njihov list nas prepričuje, s koliko natančnostjo in vnemo se goji uprav v slovenski ljudski šoli avstrijski patrijotizem in ljubezen do presvetle vladarske hiše. Kje je kaka šolska slovesnost, kje kak sklep šole, kje učiteljska konferencija, da bi se uprav to pogrešalo? Vsikdar svojemu cesarju zvestim Slovincem kaj tacega očitati, to je zlobnost, ki si mora vrstnice iskati; proti takemu neosnovanemu, zlobnemu sumničanju Slovenci odločno protestujemo in si prepovemo, da bi nas židovski nemški liberalci, ki so že mnogokrat in nedavno zopet tako očitno svoj avstrijski patrijotizem (!) kazali pri znani pevski slavnosti na Dunaju, da bi nas učili taki, kaj je patrijotizem in kako naj se neguje v ljudski šoli. Slovenski učitelji, to smelo rečemo, ker poznamo narod svoj in svoje učiteljce, ki so izšli iz njega, storili so v tem oziru radi in z veseljem več, kakor je bilo storiti njih dolžnost. Zato pričakujemo, da bo tudi slovensko učiteljstvo slovesno protestovalo proti takemu podlemu očitaniu.

Ker pa razglas ne govori imenoma o slovenskih šolah, marveč le o „nenemških“, zato bo najbrže razglašen tudi drugod ter je po svoji vsebini naperjen proti Čehom in proti Slovincem, zoper katere se vzlasti v zadnjem času vzdigujejo mogočni in nevarni valovi zemljelačnega germanskega morja.

Ta razglas je tendenciozen. Mogoče je, da se na tej ali oni šoli premalo goji ta ali drugi nauk, morda tudi zgodovinski nauk, toda to se ne godi le

po nenemških šolah, to se godi tudi po nemških, zakaj to ni odvisno od učnega jezika, to je odvisno od učitelja. Ker se pa v razglasu izigravajo le otroci, ki so obiskovali „nemške“ šole, vidimo na prvi mah, da je razglas tendenciozen, naperjen vzlasti proti Čehom in Slovincem; po takem zlobnem potu hočejo naši nasprotniki nam zabraniti izpolnitev naše preiskrene želje po domačem šolstvu. — Slovinci se od nikogar ne damo učiti patrijotizma; naši očetje so brez govoričenja na bojiščih krvaveli za svojega vladarja, naša lojalnost ni od večeraj, stara je sto- in stoletja, naša lojalnost ne sloni na načelu koristolovja, kakor pri mnogih drugih, lojalnost Slovincem ima svoje nerazrušene korenine v vernosti našega ljudstva, in kakor so bili naši očetje gledé na lojalnost vsikdar nedotakljivi, tako smo tudi Slovenci sedaj. Isti duh, ki vodi slovenske sinove na bojišči, vlada tudi po slovenskih šolah, v istem duhu se z vnemo in vstrajnostjo odgaja slovenska mladina po vseh, torej tudi po ljudskih šolah. — Dekler tuji, vzlasti nemški-židovski vpliv ne bo v našem ljudstvu omajal vere, dotlej, nemška gospóda, ne skrbite za lojalnost; ako pa se to zgodí, tedaj nismo temu mi krivi — vi sami glejte, vaša bo odgovornost!

Nemške naselbine na Ruskem.

I.

Ruska cesarica Katarina II. je začela l. 1764. naseljevati po neizmernih prostorih svoje države tuje, posebno nemške koloniste, ker je hotela na ta način povzdigniti vrednost zemljišča ter pospešiti napredek v poljedelstvu. Za tedanje čase je bilo to sredstvo za napredek države morda koristno, ali nasledki so se pokazali za ruski narod škodljivi, kajti Nemeec je nenasiten, pa si želi svoje naselbine razširiti na škodo ruskega naroda. Nemeu je nahujojenost prirojena, pa misli, da mora Slovanom, ki so po navadi blagodušni, vselej in povsodi za-

LISTEK.

Zadnja dneva Marije Stuart.

(Spisal baron Kervyn de Lettenhove; poslovenil J. Benkovič.)

Pomračilo se je in megle, ki so se vzdigovale nad ledinami, pomočenimi po reki Nen, zatemnile so obzorje ter naznanjale škotski kraljici, da se je poslovil zopet jeden dan, kateremu ne bo nobeden več sledil. Kraljica se je podala v svojo sobo in, zavita v dolg plašč, sedla k vznožju svoje postelje; vtopila se je v globoko premišljevanje in opravila svoje navadne molitve.

Ko je odprla svojo priljubljeno molitveno knjigo „Služba Marijina“, ki je bila tiskana v Parizu in okrašena z mnogimi lesorezi Jakoba Kerver-ja, za-

zrla je — nekega dne meseca februarja — (na sliki) drvarja, dvigajočega sekuro, da bi zamahnil in podrl deblo drevesa, ki je bilo ponos in kras celemu gozdu. Sledeče jutro je spominalo na nekega mučenca, in dalje je sledil izrek iz Jobove knjige: „Človek vsklije kakor cvetica, pohodijo ga, in zgine kakor senca.“

Zvesti zdravnik Bourgoing je imel mnogo skrbi radi svoje dobre gospe. Dolgoletno stanovanje v mrzlih in mokrotnih jetniških prostorih je omajalo njeno zdravje, in od dne do dne se je hujšalo nje stanje. Šel je zato v sosedne vrtove, da bi nabral zelišč, s katerimi bi ji polajšal trpljenje. Toda, kaj naj bi značile besede jetničarja v Fotheringhay-u, Amyas-a Powlet-a, „naj se k temu podviza?“

Služabniki škotske kraljice so bili zopet v drugih

Učeni baron Kervyn de Lettenhove, ud belgijskega parlamenta in bivši minister, pa je v tem zboru na podlagi novih originalnih listin jasno dokazal, da je bila Marija Stuart bolj mučenica katoliške vere, kakor žrtev častihlepnosti angleške kraljice, zloglasne Elizabete. Imenovani pisatelj se mnogo bavi z godovino Marije Stuart, vzlasti o njenem preganjanju in jetništvu se hoče natančno poučiti. Ravno v preteklem letu je potekla z njegovega peresa učena in temeljita razprava: „Marie Stuart. L' oeuvre puritaine. Le Procès. Le Supplice. (1585—1587) par le Baron Kervyn de Lettenhove. Paris. 1889. 2 vol. in 8.

stiskah. Dne 6. februarja je prišel iz Londona Robert Beale, izumitelj najhujših načrtov puritanske stranke, in je imel seboj spremljevalca oblečenega v črn žamet; njegovo poslanstvo je bilo zavito v skrivnostno temo. Drugega dne so zvedeli, da je došel grof Kent in z njim grof Shrewsbury, ki je kot veliki maršal angleški predsedoval slovesnim sodnim sklepom in slednjič, da je šerif grofije Northampton tudi že tukaj. Strahu preplašeno se je zbiralo kraljičino spremstvo trumoma v dvorani, katero je zapustila njih gospa, da bi ostali med seboj pokramljali. Ob štirih popoldne so se začeli siloviti udarci po vratih. Grofa Kent in Shrewsbury sta vstopila, spremljana od Beale-a in Powlet-a, in hotela govoriti s kraljico. Ko pa je jedna izmed služkinj odgovorila, da želi gospa nekaj časa biti osamljena, in da jih ne more vsprejeti, razven ako je nujna sila, potrdila sta ji in dostavila: „Da, nujno je in usodepolno!“

Grof Kent, ki je imel toliko let nadzorstvo čez škotsko kraljico, korakal je naprej in, vtisnivši vitežkemu grbu Talbotov prvi madež, odkril se je in jo tako-le nagovoril: „Gospa, zeló bi želel, da bi Vam kdo drugi mesto mene donesel tako slabo poročilo, kakoršno je to, katero moram jaz v imenu angleške kraljice naznaniti. Toda kot njen zvesti služabnik, kakoršen sem, ne morem drugače, nego

Opomba prelagateljeva. Od 8. do 13. aprila 1888 je zboroval v Parizu „mednarodni zbor katoličanov“, h kateremu se je sešlo mnogo učenjakov vseh delov sveta. Obravnavali so najrazličnejše predmete v obrambo katoliške vere. V preteklem letu sta izšli v Parizu dve obširni knjigi „Congrès scientifique international des catholiques, Paris, 1889“, ki obsežate vse one učene govore. (Vsebina I. dela: 1. jako obširen in zanimiv uvod, 2. razprave verske, 3. modroslovne. — II. dela: razprave: 1. pravoslovne, 2. zgodovinske, 3. naravoslovne in 4. antropologične.) Tu podajam iz drugega dela (str. 268 do 276) poročilo o slavni škotski kraljici, nesrečni Mariji Stuart, o kateri je razširjeno toliko nesramnih zgodovinskih lažij.

povedovati. Spočetka sprejeti kot kolonisti si počasi prilastijo Nemci kaj radi v dotičnem kraju gospodarstvo in najboljši dokaz za to so nam take naselbine v Rusiji, kjer so se v zadnjih 25. letih tako pomnožile, da vzbujajo že pozornost in velik nemir mej politiki. Po „Rusk. Vjest.“ se je naštel v 12 ruskih gubernijah in še posebej v saratovske, samarske, besarabske, kersonske, tavriskih in jekaterinoslavskih l. 1864.: tujih naselbin 559, ter v njih 225.694 moških, ki so naselili 2,104.032 de- (= 3 vrste = 2400 □ °) zemljišča. Ali kako strašno so narasle te številke v poslednji četrti tega stoletja. Pred dvema letoma so imeli v vlasti naseljenci v 7 ruskih gubernijah že 3,792.104 desetina t. j. skoraj za 75 % več in to vse za 23 let! a v posestvu tujih podložnikov, z večino Nemcev, bilo je 636.100 desetina. Od skupnega števila 4,428.204 desetina odpada 2,606.714 na štiri južne gubernije, a 557.325 desetina na tri gubernije jugozapadnega okraja. O gubernijah v kraljestvu Poljskem in severozapadnem kraju, kakor tudi o predkavškem in zakavkaškem nočemo niti govoriti. Nemški kolonijalni naval sega do tam, a v kraljevini poljski, katero je tujcem odprl l. 1864. tamošnji namestnik iz političnih vzrokov je 10 % vsega zemljišča naseljenih s tuji t. j. večidel z Nemci. So sicer še čisto ruska okrožja, kje je bilo le malo nemških naseljenec, ali od tega časa se je razširila kolonizacija nemška kakor povodenj na zapadu in jugu Rusije, kjer kupujejo Nemci na vrat na nos najlepša zemljišča v onih gubernijah, koder je do zdaj živel samo krepki ruski narod. Tako so že v tem jugozapadnem kraju pred dvema letoma posedovali tuji kolonisti pol milijona desetina, a zdaj jih imajo že 800.000. Iz vsega tega se vidi celi zistem in modra operacija nemškega naseljevanja na Ruskem.

Pravi faktum je zdaj ta, da prehajajo Nemcem v roke najboljše in najplodnejše zemljišča, ki so bogata žitnica ruskega naroda, in sicer prehajajo v takej množini, da je vprašanje o nemškem posestvu postalo najvažnejše vprašanje v gospodarskem in političnem življenju jugozapada in juga Rusije. Da moremo to vprašanje bolje razsoditi, čujmo neke izjave, ki se odzivljejo v raznih ruskih časopisih iz onih krajev, kjer nevarnost najbolj preti.

Iz Rovna v volinske guberniji javljajo časopisu „Južni Kraj“, da posedujejo Nemci v jugozapadnem kraju okoli 800.000 desetina zemlje in sicer samo v volinske guberniji čez 600.000 desetina; nemških naseljenec v tej guberniji je okoli 200.000 duš, a v celem tem kraju je čez 300.000 duš, od katerih je vsaj četrtina, okoli 80.000 duš, tujih podložnikov, ki nimajo nobene moralne niti pravne odgovornosti, ako v slučaju vojske pristopijo na stran sovražnikovo. Ponašanje teh mirnih osvojačev je čisto neprijazno nasproti ruskemu narodu, oni znajo vse ruske postave prezreti, ali nasproti temu širiti v Rusiji svoj „Vaterland“. Glavna sila nemška je zbrana v posameznih okrajih, kjer

pokoriti se danemu ukazu, glasečem se, naj Vas opomnim, da se pripravite na izvršitev smrtne obsodbe, katero je izrekla nad Vami.“

Takoj potem je prečital Robert Beale dano mu povelje, da vse zapleni, hoteč se, kakor sam poroča, ravnati po aktu asociacije iz leta 1584.

Toda to nikakor ni zadoščevalo Robertu Bealu-u; hladnokrvno je razlagal vse, kar mu je narekovala puritanska gorečnost.

„Poklicali smo ji v spomin“, poroča on sam s svojo surovo in kruto govorico, „vse njene pregrehe, opomnili smo jo na blagovoljne ozire, katere smo imeli zá-njo pri obsodbi, in na potrebo, ki sili angleško kraljico k smrti obsodbi; umreti mora namreč ta ali ona. Pričakovali smo, da bode, gledé na take razloge, pripravljena in da bode torej naše poročilo brez zamere vsprejela. In da bi izpolnili vse svoje dolžnosti, katere imamo kot kristijani, ponudili smo ji pomoč škofa ali dekana iz Peterborough-a. Toda odgovorila nam je, prekrizávši se v imenu Očeta, Sina in sv. Duha, da je pripravljena umreti v rimsko-katoliški veri, katero so priznavali njeni pradedje, in da ji ne more nobena moč omajati njenega sklepa. Potem je odločno protestovala in zanikala, češ, da se je ona kedaj vdeležila zarote v Babingtonu in je povedala, da dobro vé, da mora le radi svoje vere smrt pretrpeti. Dostavila je: dasiravno bo ona odpustila orodju svoje smrti, vendar nikakor ne dvomi, da jo bode maščeval vsekako Bog sam.“ (Dalje sledi.)

jih je gotovo ena četrtina vsega prebivalstva. Če prideš v te kraje, misliš že zdaj, da si v kaki nemški provinciji, a ne na ruskem zemljišču. Nemci so se tukaj udomili še bolj nego doma, nočejo ravnati se po ruskih odredbah, ponašajo se drzovito, a večkrat tudi brezobrazno; prepri mi Nemci in službenimi ruskimi uradi so na dnevnem redu. Tukaj se ponaša Nemeec že kot gospodar, kar odgovarja popolnoma njegovi oholi naravi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. septembra.

Notranje dežele.

Češka. Znamenje časa je, da na Češkem povsod prodirajo Mladočehi s svojimi kandidati. Pri dopolnilnih volitvah so minoli teden v treh krajih zmagali mladočeški kandidati. „Politik“ piše tem povodom: Izid teh volitev govori tako jasno, da je odveč vsak komentar.

Dunajski mestni zastop in obrtniki. V petek je sklenil dunajski mestni zastop, da bode slovesno sprejel v mestni hiši odposlanca četrtga avstrijskega obrtniškega shoda ter jih pogostil. V ta namen je dovolil 4000 gld. kredita. Ta predlog je stavil znani dr. Lueger. Obrtniški shod je zmaga protižidovske ideje, kateri se i mi z veseljem pridružujemo.

Vnanje države.

Rim. Kakor so poročila iz Rima „Kreuztg.“, pride lisabonski nuncij Vannutelli kot papežev državni tajnik na mesto kardinala Rampolle.

Srbija. Iz Belega grada se poroča: Vsled povabila avstrijsko-ogrske vlade udeležila se bodeta ministerski predsednik Gruč in minister javnih del Iozimović slavnosti, ki se bo vršila dne 14., 15. in 16. septembra povodom blagoslovljenja novih zgradb pri železnih vratih. Imenovana srbska ministra se bosta sošla z avstrijsko-ogorskimi ministri na srbskem parniku „Delibradu“, kjer se bo priredila pojedina v čast avstrijskim gostom. — Da se odtegne mogočim neugodnostim, namerava bivši srbski kralj Milan zapustiti Beli Grad, še predno se prično volitve v skupščino.

Bolgarija. Bolgarski politični časniki omenjajo neke brošure z naslovom: „Ali je pričakovati v Bolgariji kake izpremenbe?“ Ta knjižica, ki bo še-le na svitlo prišla, bo vseskozi političke vsebine. Njen pisatelj obsoja vladu Battenberžanovo, slavi ruskega generala Dondukova z ozirom na njegovo upravno delovanje, poveljuje vlado princa Ferdinanda ter zatrjuje, da bo Bolgarija kmalu nezavisna država. Toda, kakor poročajo najnovejša poročila iz Sofije, ne vzbuja omenjena brošura v višjih krogih nikake zanimivosti, da, princ Ferdinand in Stambulov jo neki brez ozira obsojata. — Iz Sofije se poroča: Na večeršnjem shodu volilcev so bile sprejete kandidaturo Stambulova, Tončeva, Drokova, Petkova, Svačarova iz Angbelova. Stambulov je imel govor ter povdarjal da se ne meša ni v osebno politiko ni v tuje interese.

Rusija. Iz Peterburga se poroča: Zaradi prevažanja čet k vojaškim vajam je prenehalo začasno prevažanje žita in lesa na južno-zahodni železnici v Kovel in Grajevo, kakor tudi na drugih železnicah čez Kovel, Brest, Bialystok, Grajevo v Gdansk, Kraljevec, Mlavko, Aleksandrovo in Ilovo.

Italija. V Turinu bo priredil občinski svēt 28. t. m. pojedino na čast ministerskemu predsedniku Crispiju. Na povabilo občinskega svēta pojde Crispi na pojedino, da se vdeleži njemu prirejene slavnosti. Kakor se zagotavlja od nekaterih strani, bo imel Crispi pri tej priliki velik politički govor, v katerem bo posebno povdarjal potrebo trodržavne zveze za Italijo. Iz Turina se bo Crispi takoj v Berlin podal, da bo obiskal novega nemškega kancelarja Caprivija.

Švica. Kakor utegne marsikom znano biti, ustanovljena je bila švicarska zveza 1291 l. Zato nameravajo v Švici 1. in 2. dné avgusta 1891 l. šestoletnico švicarske zveze slovesno praznovati. Glavna slavnost se bode vršila v kantonu Švieu. Tem povodom se bode darovala slovesna sv. maša, kovali se bodo posebni denarji, igral zgodovinski igrokaz in pela slavnostna kantata. Mej drugimi točkami je zaznamovan na programu tudi izlet na zgodovinsko znani vrh Rätli.

Portugal. Ko je sklepala Anglija pogodbe z drugimi evropskimi državami, nameravala je le sebe okoristiti; zakaj samogoltnežu je malo mar drugih ljudi. Posebno za portugalsko državo je njeno sporazumljenje z Anglijo jako pogubonosno. Zatorej je provzročila angleško-portugalska pogodba pač po vsej pravici vznemirjenost in nezadovoljnost med Portugalci. In ta nezadovoljnost se še ni polegla med ljudstvom; zakaj te dni se je pojavil med množico upor zaradi določbe angleško-portugalske pogodbe, vsled katere se ne sme Portugalu odstopiti nikako ozemlje, če v to Anglija ne dovoli. No, saj je pa to tudi dovolj poniževalno za portugalsko državo. Bržkone se bodo pričeli zopet prepri med Portugalci in Angleži.

Anglija. Popotovanje ruskega carjeviča se je že uradno naznanilo. Tem povodom piše „Standard“: Popotovanje carjevičev v Turčijo je isto tako pomembno s političkega, kakor z obrednega stališča. Pred vsem je gotovo, da se ozira Rusija po Carjigradu. Omenjena država ne bode zamudila nobene prilike, prisvojiti si turško prestolico. Kar se pa tiče njegovega popotovanja v Indijo, ne bode imel posebnega vspeha; zakaj tu imajo tudi druge evropske države svoj vpliv.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 6. septembra. (Povodenj.) Zaradi neprestanega skoraj 40dnevnega silnega deževanja po bavarskih, tirolskih, solnograjskih in gorenje-avstrijskih hribih in dolinah, narastla je mogočna Donava, stopila iz svoje struge ter poplavela nižje kraje in polje. Iz Linea poročajo, in sem tudi sam videl, ko sem se večeraj peljal od Pasave nazaj, da Donava sili v mesto; vojašnica, parobrodni skladišči in tabačna tovarna so pod vodo; v predmestju Urfahr pridni pijonirji prevažajo prebivalce s svojimi železnimi čolni iz prvih nadstropij. Pri tej katastrofi se je potopilo 6 teh vojakov, ko so lovili ljudi. Ko sem se dalje peljal, bilo mi je vedno tesneje pri sreju, kajti videl sem na desnem in levem bregu Donave žalostno povodenj. Vsako mestece ob bregu stalo je pod vodo, videti je bilo le malo hiš, ki so molele iz vode. Po polju so se kmetje trudili, da bi rešili še kaj pridelkov. Ko se pa pripeljem v Stein pri Kremsu, kjer sem kakih šest let bival, bilo je to starodavno mestice do prvega nadstropja pod vodo. Lesena parobrodna postaja šla je po vodi, parobrod je postal pri hiši argentovi in v prvem nadstropju smo so malo oddahnili, dokler nas ni mestni čoln ponesel, kamor smo se namenili, kajti ceste so bile pod vodo. Jaz sem obiskal svoje staro stanovanje pri starem „lesenem mostu“, ki pelje čez Donavo iz Steina v najstarejše mesto na Niževstrijskem, Mautern; o polunoči bilo mi je malo hladno pod hrbtom, potipljem, a groza, voda je bila. Moral sem takoj iz stanovanja. Popeljal sem se drugi dan iz tega sicer prijaznega mesteca na Dunaj. Tudi tukaj preti Danubius Vindoboni s svojo hladno odejo. Novo vravnani del Donave je tudi pokazal inženjerem koliko meri. Voda je stopila iz struge. Na mestnem bregu pri Pratru so parobrodna skladišča, mestno kopalnišče in vse tovarne, kakor tudi brežna železnica pod vodo. Voda stoji v kletih celega II. okraja. Več hiš je v nevarnosti, ako Bog ne da lepega vremena. Danes se je nekoliko zvedrilo. Mnogo radovednih ljudi je na mostovih in še ob suhih bregih Donave, ki gledajo reči, katere Donava seboj vlačí. Od Pasave do Dunaja naštel sem 30 krajev več ali manj poškodovanih po tej nesrečni povodnji. Parobrodna družba ustavila je danes vožnjo. V predmestju Brigitenau je 90 hiš pod vodo. O polnoči je deževalo silno. Ravno sem si ogledal zaporo stare Donave in našel sem tam prijatelja inženirja, kateri se muči s svojimi pridnimi delavci, da bi ohranili stari nasip z vrečami, napoljenimi s peskom, kajti Donava bi zopet rada tekla po svoji strugi. Tudi jaz, dragi mi „Slovenec“, bi ti rad kaj novega poročal, kakor prejšnja leta, ako me zopet sprejmeš med svoje sotrudnike.*) Rožanski.

Iz Prage, dné 5. septembra. (Grozna povodenj. — Karlov most v valovih Veltave.) Hudo je skušan letos češki ljud. Zadeva ga nesreča za nesrečo; najprvo požari, potem skazonosna toča, ki je pobila vse po poljih in uničila kmetu pridelek. Zdj pa dohaja iz vseh krajev Češke Jobova vest o nepopisni katastrofi, koja je v sredo zjutraj iznenadila kot razljučena furija celo porečje Veltave.

Deževalo je že prej ves teden, kar lilo je z neba, ker se je na nekaterih krajih južne Češke, zlasti okoli Budjeovic, utrgal oblak, vsled česar so narasli vsi pritoki Veltave. Dokaz, kako naglo je voda tu v Pragi v reki Veltavi stopala, je merjenje pri staromestnih mlinih. Večeraj ob 2. uri popoldne je ondi stala voda 308 cm nad normalom, ob 9. uri zvečer pa že celó — 460 cm! Strel za strelom oznanjal je v sredo z višegradskih in marijauskih gradob, da se bliža našemu mestu velikanska povodenj in da je budjejoška ravnina nepregledno jezero.

Tu v Pragi je voda provzročila po pritičnih stanovanjih in hišah, ki leže ob obeh bregovih Veltave, mnogo škode, prizadetih je blizu 50.000 ljudi, toda vse to se ne dá primerjati s pustošenjem v odprtih krajih. Na poljih je krompir, repa in ze-

*) Pozdrav! Oglasite se večkrat.

lenjad uničena. Stogi so podkopani ali pa podrti; snopi plavajo po vodah, bore kože sesute, prostori odtrgani, vse to se drvi po reki, a tudi živina plava po vodni gladini; kamerkoli se okó ozré, vse je opustošeno in pod vodo. Cele pokrajine, prej evelte in rodovitne, premenjene so v puščavo. Žal, da je tudi mnogo ljudij utonilo v razljučenih valovih, blizu Karlina je utonilo devetnajst zakopnikov, v Podmoklih pa šest. Vsa škoda se smelo broji na milijone. Jeden sam pogled po Pragi nas pouči, kako je voda pustošila po deželi.

Takih povodenj je Češka le malo doživela. V prvem trenutji se še vsa škoda in bôda pregledati ne more, koje so provzročili divji valovi. Kak obraz nam predstavlja danes sicer tako mirna srebropena Libušina reka! Ulice in nižje ležeči oddelki praškega mesta in predmestij podobni so jezerom, po kojih se vozijo vojaki in pionirji, ognjegasci, redarji itd., v pontonih, da rešijo ljudi in njih imetje. In kakor ne bi bilo še na tem dosti, divji tok reke pridrl je Čehom i do — srca, starodavni Karlov most, ta ponos zlate Prage, najkrasnejša dika slovanskega Rima, ki je tvoril s Hradčani čarobno panoramo, in radi katerega je slavni Humboldt imenoval Prago, da je med najkrasnejšimi mesti na svetu, — štrli iz rujavib, umazanih valov kot razvalina, nad kojoj krvavi sreč in bolestit solzi vsak odkritosrčen Čeh. Tudi tega, v narodnih pesmih toliko veličastnega velikana uničili so valovi in stoprav za nekoliko let bode zopet zgrajen v svoji prvotni krasoti z velikimi troški. Uničene so pa tudi vse priprave za deželno jubilejno izložbo, ki se bode morala preložiti na 1892. leto. Vendar bi poplavljeni oddelek ne oviral toliko tega podjetja, temveč pogibelj po mestu. Draga nabrežja, koja so stala milijone, so izpodkopana, dražestni in razkošni praški otoki, kakor Žofinski (najemnik ima 20.000 gid. škode), Strelnski, Židovski, so pod vodo; tovarne ob reki poškodovane, stanovništvo pa obupno vije roke in ječi: Pomagajte! Usmilite se!

Kakor slaba stvar, stoji tu človek pred razljučenim življenjem, kakor pritlikavec pred takimi ogromnimi prirodnimi nesrečami; ta človek, ki se celó drzne boj napovedati Bogu, glej, ukročen je od divjega življa in obupno vzdihá.

V sredo in včeraj je dež neprestano lil z neba. Danes je jasno kot ribje okó in žarko solnee se nasmeva na opustošeno mesto. Veltava veličajno valí svoje valove, hlodje plavajo po reki. Ako primerjamo letošnjo povodenj z onimi minolih let, prekaša ta povodenj še ono leta 1872; največje povodnji je pa Praga doživela leta 1784, 1845. leta, in 2. februarja leta 1862.

Največja katastrofa se je pa prigodila včeraj zjutraj o polu 6. uri in ob 9. uri; ko so se podrli in sesuli trije oboki Karlovega mostu v valove. Voda je namreč take ogromne klade hlodov in drv nanosila pred most, da so kupi sezali in bili nakupičeni do obokov, voda se torej ni mogla dosti odtekati, močni tok je pa potem pretrgal oboke. Na stebrih sta ostala samo velikanska soha deželnega patrona sv. Janeza Nepom., pred kojoj se vsako leto v 16. dan maja bere slavnostna sv. maša na mostu, — in sveti križ! K njemu v tem trenutji spenja proseče tisoč in tisoč Pražanov svoje roke za odvrnitev te nadloge. Usoda ostalih stebrov in obokov je negotova, in smelo se lahko reče: Karlovega mostu ni več! V obče so pa vsi sedmeri praški mostovi zeló poškodovani in izpodkopani in škoda je velikanska.

Karlov most, ta prelepi spomenik Karla IV. vlade in češkega staviteljstva pohaja iz l. 1357. in je bil od Karola IV. položen temeljni kamen dné 9. julija na staromestni strani blizu samostana sv. Klemena. Pred tem je bil že tudi zgrajen kameneni most čez Veltavo, tega je pa podrla povodenj leta 1342. Karlov most, koji je bil početkom zgrajen v priprostem slogu brez okraskov in je spadal gledé velikosti mej najslavnejše mostove; njegova daljava znaša od zadnje hiše na Staromeški strani do mostnega stolpa na Mali strani 1572 čevljev ali nekaj nad 700 korakov, širok je 33 1/2 čevlja, visok nad navadno vodo 40 čevljev. Za gradivo so rabili trd, obtesan peskovec; sedemnajst stebrov nosi 16 obokov; obok je dvojni, in vsak se razpenja čez 67 čevljev. Ljudje pripovedujejo — kakor je čitati v stari kroniki — da so zidarji apnu primešavali — „mleka in jajec“, da bi bil trši, kajti za 1 srebrn vinar se je tedaj dobilo 14 jajec! Do včerajšnje katastrofe je bil most samo dvakrat precej poškodovan; prvokrat l. 1437, ko se je sesul na treh

krajih, in so morali čezen položiti lesene mostnice in leta 1784. dné 28. februarja. Na obeh koncih mostu sta dva lepo, v gotiškem slogu in s sohami okrašena stolpa s prehodi, nad kameneno ograjo je pa postavljeno 30 lepih soh in skupin, deloma iz mramorja.

Gledé rešilnih priprav in naprav se pa čuje le en glas, da so bile nedostadne, povsodi je primanjkovalo čolnov, pa tudi ljudi, garnizija je bila pa zvunaj mesta pri vojaških vajah. Baš, ko pišem te vrste, je posadka komandovana na najnevarnejše kraje. Voda hitro upada.

Češki namestnik namerava sklicati deželni zbor vsled povodnji, danes se pa govori in poroča z Dunaja, da pride cesar v Prago, da se osebno uveri o veliki bēdi in pomaga brisati solze obupanja; brzojavno je že naukazal 10.000 gid. kot prvo pomoč; že danes je to svoto namestnik izročil županu g. Šolecu v roke.

Da, pomoči, izdatne pomoči treba, in sicer, kakor pravi pesnik „Slávy Deery“, — „da ne iz kalnega očesa, temveč iz pridne roke sveti nádeja“ in vse bo še dobro. Ko je usodnega dné 12. avgusta l. 1881 pogorelo národno gledišče, postavil je narod v kratkem še krasnejši Talijski dom, in tako bode, Bog dal, Karlov most kmalu blestel še v lepšem lesku in veličastvu, da bode učakal drugega pol tisočletja. Ta vera in vstrajnost, osvedočena delavnost in neupognjenost češkega duha bode tudi gledé te velike nesreče trdo poročstvo, da bode kmalu vse popravljeno in se obrnilo na bolje. V tej smeri bila je Praga — caput regni — vselej velika, domovina ji bode pa sledila.

Dnevne novice.

(Odlikovanje.) Profesor na državni gimnaziji v Ljubljani g. Valentin Kerma vner je na svojo prošnjo umirovljen; tem povodom mu je došel izraz Najvišje zadovoljnosti za dolgoletno in zaslužno delovanje. — G. naučni minister je podelil bivšemu voditelju prve mestne deške šole v Ljubljani, gosp. Andreju Praprotniku, povodom njegovega umirovljenja naslov ravnatelja. Čestitamo.

(Premembe v gimnazijskem učiteljstvu.) Presvetli cesar je imenoval ravnatelja na novomeški gimnaziji, g. Andreja Senekoviča, za ravnatelja višje gimnazije v Ljubljani, ravnatelja bivše nižje gimnazije v Kranju, g. Fr. Wiesthalerja, za ravnatelja nove nižje gimnazije v Ljubljani; profesorja na državni gimnaziji v Dunajskem Novem Mestu, g. dr. Fr. Deteloa, za ravnatelja gimnazije v Novem Mestu. Profesor na novomeški gimnaziji g. Fr. Brežnik je premeščen na ljubljansko višjo gimnazijo, profesor gosp. J. Franke v Novo Mesto, profesor v Novem Mestu g. J. Sturm na realko v Sechshausu, profesor na nižji deželni gimnaziji g. Fr. Železinger na drugo gimnazijo v Gradcu. Dalje sta imenovana za gimnazijska učitelja in iz Ljubljane v Novo Mesto premeščena g. Fran Novak in g. J. Fon.

(Potrjena deželna postava.) Presvetli cesar je z odlokom z dné 11. avgusta potrdil postavni načrt deželnega zbora kranjskega o zboljšanju živinoreje.

(Prečast. gosp. semeniški profesor Anton Zupančič) vrnil se je danes srečno s potovanja v Egipt in Palestino.

(„Lega nazionale.“) Na mesto razpuščene „Pro Patrie“ so primorski Italijani hoteli osnovati novo društvo z imenom „Lega nazionale“. Notranje ministerstvo pa je odbilo prošnjo za vstanovitev, ker se pravila skoraj doslovno glasé, kakor ona razpuščene „Pro Patrie“. Ker pa je to društvo gojilo protidržavne namene, je ministerstvo le dosledno postopalo, da je prepovedalo novo društvo z istimi državi nevarnimi nameni. Mi z veseljem pozdravljamo ta korak visoke vlade.

(Podpora poplavljenecem.) „Wiener Ztg.“ je v soboto objavila cesarski odlok, s katerim je vlada na podlagi § 14. drž. tem. postave pooblaščená, porabiti dva milijona iz državnega zaklada za poplavljenca na Češkem, Nižnje- in Górenje Avstrijskem, v Šleziji in Predarlskem.

(„Glasbena Matica.“) Oni učenci, ki želé vstopiti v šolo „Glasbene Matice“, zglasé naj se 15., 16. in 17. septembra t. l. od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—6. ure popoldne v šolskih prostorih (Špitalske ulice št. 7, Permetova hiša, II. nadstropje), kjer se bode vršilo vpisovanje. Poučevalo se bode v igri na glasovirji, na goslih in na raznih drugih inštrumentih, v petji, teoriji in harmoniji. V glas-

bno šolo vsprejmó se samo otroci udov „Glasben Matice“. Učnina za jednega učenca znaša 1 gid. na mesec, udnina 2 gid. in vpisnina 1 gid. za celo leto., katere zneske je vplačati takoj pri vsprejemu.

(Cesarski namestnik vitez Rinaldini) je minoli teden potoval po Soški dolini na Goriškem. Obiskal je Solkan, Plave, Deskle, Kanal, Ročinj, Kobarid, Breginje, Bolec, Sočo in Trento. Ljudstvo ga je povsod sijajno sprejemalo. Spremljali so ga namestniški svetovalec vitez Bosizio, okr. komisar Lasciac, dež. šol. nadzornik vitez Klodič, načelnik veteranov Jacobi in drugi.

(O boju pri Piščenci) poroča se nam dodatno iz Kranjske gore: Neki v Ljubljani izhajajoči nemški list skuša dokazati, da je bil le slučajen krvavi čin, ko so nemški mladiči ustrelili J. Pretnarja iz Trente. Dotični list pripoveduje, da so lovci streljali za Trentarji, ker se ti niso hoteli ustaviti in izročiti ustreljenega divjega kozla. Zakaj pa se nista ponesrečila ostala dva Trentarja, o katerih se poroča, da je jeden obstreljen v nogo, drugi v hrbet? Taka predrznost je prevelika, da skušajo izgovarjati mladiče, ki streljajo ljudi, kakor „gamse“. Piše se dalje v dotičnem listu, da je dogodek jako razburil duhove, in dopisnik vpraša, zakaj nihče iz Kranjske gore ni hotel iti po ubitega Trentarja. To je pač naravno, da ljudje niso mogli hladnokrvno prenašati nečloveškega čina. Če pa dopisnik misli, da so naši ljudje tlačani nemške gospóde, moti se zeló. Ali ni bila v prvi vrsti dolžnost onih, ki so krivi nesreče, da bi bili poslali po mrtveca? Gospóda hoče vso stvar potlačiti, a ne pojde. Kakor se čuje, bodo sedanji zakupniki zgubili lov.

(Demonstracija s pomočjo šolske mladeži.) Od Celja se nam piše: Društvo za popravlanje cerkve v Vitanji je od ministerstva izposlovalo dovoljenje za priredbo tombole dne 14. t. m. v korist društvene blagajnici. Prostor za igro so dobili pri nekem zmerno mislečem tržanu. Toda „nemški“ prenapetneži so povzročili, da je imenovanec oblubo preklical. Ker pa s tem tombole niso onemogočili, prišli so na misel, da bodo v ime sklepa šolskemu letu osnovali ob istej uri šolsko veselico. Pogledom na okoliščine to ni drugo, kakor „čedna“ demonstracija s pomočjo šolske mladeži.

(Posojilnica v Vitanji) je, kakor se nam iz tamošnje okolice javlja, pri nekem gospodarji najela sobo za poslovanje. Toda „tržani“ so posestnika pregovorili, da je pogodbo preklical, češ, on je bil pijan in da ni vedel, kaj dela. Toda pri sodišči se je dokazalo, da gospodar ob osmej uri zjutraj, ko je pogodbo podpisal, ni bil pijan. Pogodba torej obvelja.

(Četrta avstrijski obrtniški shod na Dunaju) vršil se je v nedeljo in včeraj, kakor se nam poroča, jako sijajno v pravem avstrijskem in domoljubnem smislu. Zbralo se je iz vseh avstrijskih pokrajin do 2000 zastopnikov raznih obrtniških strok brez razlike narodnosti. Ker bodemo še obsirneje govorili o tem pomenljivem shodu, omenimo danes, da so Kranjsko zastopali: drugi podpredsednik kranjske trgovske in obrtniške zbornice in deželni poslanec g. A. Klein, čevljarski mojster g. J. Žitnik in g. J. Hoenigmann. Shodu je predsedoval načelnik Fenzl, v imenu dunajske mestne občine je zborovalce pozdravil podžupan dr. Borschke. Takoj pri prvi seji so morali židovski liberalci slišati trpke besede, ker so skušali zabraniti obrtniški shod in siloma zadušiti opravičene tožbe obrtnikov. Na predlog odposlanca Unterbergerja iz Inomosta so sklenili, da pojde deputacija obrtnikov k presvetlemu cesarju, da izrazi udanost in zvestobo avstrijskih obrtnikov. V to deputacijo je izbran za Kranjsko g. A. Klein. Svita se tudi med obrtniki; upamo in želimo, da pridejo zánje boljše dnovi.

(V Trstu) so v soboto zaprli nekega 17letnega zlikovca Corettija, ki je nekda delal petarde, katere so pokale dné 24., 27. in 29. avgusta.

(V Gorici) so bili včeraj posvečeni v mašnike naslednji čč. gg.: Benk Blaž, Camuffo Josip, Drius Avgust, Rojec Ivan, Ivančič Matija, Rejec Jakob, Vuga Alojzij, Kodromac Janko, Valentinčič Ignacij.

(V Pulju) bodo dné 25. t. m. v morje spustili novo vojno ladijo „Kaiserin Elisabeth“. Kumica ji bode nadvojvodinja Marija Valerija, kateri pripravljajo sijajen sprejem.

(V Postojino) se je včeraj popoldne pripeljalo s posebnim vlakom 250 članov brnskega obrtnega društva; ogledali so si lepo razsvetljeno jamo in se potem odpeljali v Trst in Reko.

(Iz-pred porotnega sodišča.) V petek popoldné je sedel na zatožni klopi Janez Bolha iz Šmartina pri Cerkljah, ki je bil zatožen, da je hotel zažgati svoje poslopje. Porotniki so soglasno zanikali vprašanje in sodišče ga je oprostilo. — Pri drugi obravnavi je bil zatožen Peter Mohar iz Škofje Loke, ki je kramarici Mariji Juvan naredil škodo do 800 gl. Obsojen je bil na pet let težke ječe, poostrene s postom.

Telegrami.

Dunaj, 8. septembra. Jutri zvečer odpu- tuje cesar k vojaškim vajam na Ogrsko, dné 16. septembra pa k vajam v Šlezijo ter se povrne na Dunaj 19. septembra. Kakor se poroča od zanesljive strani, pride nemški cesar na dvorni lov na Stajersko dné 2. oktobra. Tem povodom bo nemški cesar sijajno sprejet na Dunajskem kolodvoru in prirejena bode dvorna pojedina v Schönbrunn. Lov se bo vršila 10 dnij.

Dunaj, 8. septembra. Danes se je z ozirom na povodenj vendar na boljše obrnilo. Dočim je po noči voda še vedno naraščala ter jela zalivati Prater, začela je proti poldnevu po- lagoma padati. Iz višje ležečih mest: Steina, Linca in Ratisbone se poroča, da voda hitro pada, kar se bo tudi na Dunaju kmalu zgo- dilo. Povodenj je napravila na Dunaji in po okolici mnogo škode, ki se bo mogla še-le potem preceniti, ko bo minila povodenj.

Dunaj, 8. septembra. Danes je končan četrti avstrijski obrtniški shod. Odposlancev do 2000, uspeh popoln. V deputacijo obrt- nikov, ki pojde k cesarju, je za Kranjsko izvoljen Anton Klein.

Praga, 8. septembra. Razglas z ozirom na cesarjevo naredbo, da se pomaga vsled po- vodnji ponesrečenim prebivalcem, sprejelo je prebivalstvo z velikim veseljem. Po vseh cerkvah se je govorilo z lec, da naj se na- birajo darovi za nesrečnike. V poplavljenih mestih je razdelilo dunajsko prestovoljno re- šilno društvo golaža in mesa med 3000 ljudi. Baron Mundy vozi se sam okoli nesrečnikov z jedili.

Praga, 8. septembra. Presvetli cesar je podelil poplavljenecem v Budejevicah 3000 gl.

Praga, 8. septembra. Ker je nevarnost minila, razpuščene so dotične povodenske komisije. Pri cesarskem namestništvu je prišlo mnogo darov, in sicer so darovali: Cesarski namestnik grof Thun 4000 gl., kardinal knez in nadškof Schönborn 4000 gl. praška podružnica kreditne banke 3000 gl., bankir Karol vitez Zdekauer 2000 gl., Kardinal knez in nadškof Schönborn je obiskal vsa praška poplavljena mesta ter povsod to- lažbo in podporo delil. Promet po pošti in železnici je od danes naprej zopet popolnoma reden.

Praga, 9. septembra. Včeraj je bila osno- valna seja deželnega pomožnega odbora. Ce- sarski namestnik je predložil organizacijski načrt, ki je bil soglasno sprejet. Poziv za pomoč pozivlja vse milosrčne ljudi, naj dadó hitro in izdatno pomoč.

Požun, 8. septembra. Krasni kraj Veliki Surany gori vže od poldne. Goreti je začelo v velikih ulcah. Pri silnem viharju je upe- pelil požar vže 30 hiš.

Draždane, 8. septembra. Laba še narašča. Šole so zaprte.

Gibraltar, 9. septembra. Trije angleški častniki so se sprli s Španjci; si so Angleže ranili z bodali. Angleška vojaška oblast je pričela preiskavo.

Kolonija, 8. septembra. Velika strojarnica za umetalno vojno razstavo je pogorela po noči. Druga poslopja so nepoškodovana.

Umrli so:

4. septembra. Markiza pl. Gozani, zasebnica, 67 let, Rimska cesta 3, otrpnjenje pljuč.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokri- na 24 ur v hod
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7	7. u. zjut.	739.8	8.8	brezv.	megla	0.00
	2. u. pop.	736.9	20.6	"	del. jasno	
	9. u. zveč.	738.7	13.4	sl. vzh.	jasno	
8	7. u. zjut.	738.4	12.0	sl. vzh.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	738.3	17.6	"	del. jasno	
	9. u. zveč.	740.1	12.3	"	"	

Srednja temperatura obeh dni 14.3°, in 13.9°, za 1.2° in 1.4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

9. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87	gl.	95	kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " " 16%	89	"	"	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107	"	50	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	15	"
Akcije avstr.-ogerske banke	974	"	"	"
Kreditne akcije	309	"	"	"
London	112	"	35	"
Srebro	"	"	"	"
Francoski napoleond.	8	"	95	"
Cesarski cekini	5	"	38	"
Nemške marke	55	"	07 1/2	"

Posebni vlak v GORICO in na SV. GORO

z znižano ceno odide iz LJUBLJANE j. kolodv. v soboto, dné 13. septembra 1890.

Vožnje cene znižane so tako, kot prej še nikoli. Iste so znižane tudi za postaje od Celja do Ljubljane in od Trsta do Nabrežine z uporabo navadnih poštnih vlakov, kakor je spodaj navedeno.

Vožnja cena do Gorice in nazaj				Vožnja cena do Gorice in nazaj			
Odhod poštnega vlaka iz		Vožnja cena do Gorice in nazaj		Odhod posebnega vlaka iz		Vožnja cena do Gorice in nazaj	
	ob	II. raz.	III. raz.		ob	II. raz.	III. raz.
Celja	1 uri 54 m. zjutraj	gl. 9.85	gl. 6.45	Ljubljane	7 uri — m. dopold.	gl. 6.65	gl. 4.30
Laškega	2 " 11 " "	9.40	6.15	Borovnice	7 " 36 " "	5.85	3.80
Rimskih Toplic	2 " 23 " "	9.15	6.—	Logatec	8 " 18 " "	5.25	3.40
Zidanega Mesta	2 " 47 " "	8.85	5.80	Rakeca	8 " 48 " "	4.85	3.15
Hrastnika	3 " 01 " "	8.60	5.60	Postojne	9 " 10 " "	4.30	2.75
Trbovelj	3 " 10 " "	8.45	5.55	Prestraneka	9 " 22 " "	4.05	2.60
Zagorja	3 " 19 " "	8.35	5.45	Sv. Petra	10 " 10 " "	3.90	2.50
Save	3 " 34 " "	8.05	5.25	Gornjih Ležeč	10 " 28 " "	3.50	2.20
Litije	3 " 47 " "	7.80	5.10	Divače	10 " 51 " "	2.95	1.85
Kresnic	4 " — " "	7.50	4.90	Sežane	11 " 08 " "	2.65	1.65
Lazov	4 " 15 " "	7.25	4.70	Proseka	11 " 30 " "	2.25	1.40
Zaloga	4 " 27 " "	6.95	4.50	Nabrežine	11 " 58 " "	1.75	1.10
Dohod v Ljubljano	4 " 40 " "	6.65	4.30	Dohod v Gorico	1 " — " popold.	"	"

Vožnja cena do Gorice in nazaj			
Odhod poštnega vlaka iz		II. razred	III. razred
Trsta	ob 9 uri — m. dopo'd.	gl. 2.30	gl. 1.45
Grinjana	" 9 " 21 " "	1.90	1.20
Dohod v Nabrežino	" 9 " 40 " "	1.75	1.10

(Potem zveza z gorenjim posebnim vlakom.)

Ob dohodu v Gorico je takoj odhod na sv. Goro, kjer bode slovesni vsprejem, potem litanije. Zvečer in istotako v nedeljo zjutraj cerkvena opravila in slovesna velika sv. maša s pridigo, ob 2 uri popoldné péte litanije, slednjic slovesni sprevid s petjem in nagovorom ob odhodu. — Povratna vožnja dovoljena je sicer od 26. septembra t. l. zvečer z vsakim osebnim vlakom (izvzemši brzovlak), vendar je splošnje povratno potovanje dné 14. septembra ob 5 uri 17 minut popoldné iz Gorice, in ob 7 uri 11 minut iz Nabrežine, dohod v Ljubljano pa ob 11 uri 32 minut, na Zidani most ob 2 uri 20 m. in v Celje ob 3 uri 12 minut popoldné. — Obiskovalci Trsta plačajo vožnjo od Nabrežine v Trst posebej. — Natančni vozni red je dobiti prej pri podpisnem, poslej pa pri odhodu vlaka. — Na povratni vožnji smejo udeleženci potovanja dvakrat izstopiti; izstop se mora pa dotičnemu poslujočemu postajinemu uradniku naznaniti. — Vožne karte preskrbé naj si spošt. vdeleženci pravočasno, da se morejo potrebne priprave točno vršiti, dobijo se skrajni čas v Ljubljani do petka, dné 12. septembra opoldne (zunaj Ljubljane pa do četrta, 11. septembra) v pisarni za potovanje gosp. JOSIP-A PAVLIN-a, v Ljubljani, Marijin trg šte. 1, kjer se dajo potrebna pojasnila in se odgovarja na vsa vprašanja. Tudi se ondi vsprejemajo razprodajalci listkov proti primerni odškodnini. — Na dan odhoda se vsprejem nikomur ne more zajamčiti. — Uvažujú tako nizko ceno vožnje, kakor prej še nikoli, se nada je obilne udeležbe in vabi

Odbor za potovanje.

Vožni listki dobivajo se za Ljubljano tudi pri g. Fani v Špitalskih ulicah, g. Podrekarju na sv. Jakoba Trgu, g. Blazniku na Starem Trgu, g. Strnadu na dolenski mitnici.

OLJNATE BARVE

kositarških pušicah po pol in jeden kilo priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(90)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.